

รายงานภาวะการคลังท้องถิ่น

ปีงบประมาณ 2552

ในช่วงไตรมาสแรก ตุลาคม 2551 - ธันวาคม 2551

1. งบเงินอุดหนุนตาม งบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดังนี้

(1) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจการปกครอง (อปจ./ เทศบาล / อบต.)	134,584,420,000 บาท
(2) กรุงเทพมหานคร	14,420,840,000 บาท
(3) เมืองพัทยา	1,494,740,000 บาท
(4) งบประมาณจังหวัด 75 จังหวัด	18,000,000,000 บาท
(ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณและแผนงาน)	

2. การจัดสรร งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เงิน อุดหนุนทั่วไปเพื่อ สนับสนุนการกระจาย อำนาจให้แก่ อปท. ของกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ได้จัดสรร
งบประมาณในส่วนของเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 (อปจ. /
เทศบาล / อบต.) จำนวน 134,584.42 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป จำนวน
104,099.78 ล้านบาท และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน 30,484.64 ล้านบาท

ปัจจุบันในการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น (กกถ.) เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2552 ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดสรรเงิน
อุดหนุนทั่วไป ซึ่งประธานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ จะได้ลงนามในออกประกาศ
หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่ อปท. พ.ศ. 2552 จำนวน 104,099.78
ล้านบาท ซึ่งมีรายการต่อไปนี้

1. ตามอำนาจหน้าที่	57,233,600,000 บาท
2. บริการสาธารณสุข	1,155,040,000 บาท
3. ศูนย์เด็กเล็ก	4,223,910,000 บาท
4. ส่งเสริมชายแดนภาคใต้	273,100,000 บาท
5. ชดเชยรายได้ชายแดนภาคใต้	949,770,000 บาท
6. ชดเชยค่าโดยสารรถไฟ	2,500,000 บาท
7. อาหารกลางวัน	10,133,300,000 บาท
8. อาหารเสริม (นม)	7,938,900,000 บาท
9. เบี้ยยังชีพคนชรา	10,970,740,000 บาท
10. เบี้ยยังชีพคนพิการ	1,532,860,000 บาท

รายงานภาวะการคลังท้องถิ่น

ปีงบประมาณ 2552

ในช่วงไตรมาสแรก ตุลาคม 2551 - ธันวาคม 2551

11. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	171,400,000	บาท
12. การศึกษาปฐมวัย	732,380,000	บาท
13. การศึกษาภาคบังคับ	8,180,220,000	บาท
14. การศึกษาภาคมัธยมปลาย	235,740,000	บาท
15. พื้นฟูผู้ติดยาเสพติด	75,000,000	บาท
16. พัฒนानักจัดการชุมชน	73,750,000	บาท
17. การบริหารสนามกีฬา	126,990,000	บาท
18. ศูนย์บริการทางสังคม	6,940,000	บาท
19. สถานสงเคราะห์คนชรา	83,650,000	บาท
สำหรับในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ มีรายการ		
1. รางวัลใจเพิ่มประสิทธิภาพ	500,000,000	บาท
2. คุรุภัณฑ์การศึกษาถ่ายโอน	164,280,000	บาท
3. สิ่งก่อสร้างการศึกษา	1,517,770,000	บาท
4. คุรุภัณฑ์ศูนย์เด็กเล็ก	450,000,000	บาท
5. สิ่งก่อสร้างศูนย์เด็กเล็ก	1,237,000,000	บาท
6. ซ่อมแซมสาธารณสุข	23,440,000	บาท
7. ถ่ายโอนบุคลากร	3,765,370,000	บาท
8. บำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม	99,890,000	บาท
9. ค่ารักษาพยาบาลครู	500,000,000	บาท
10. ค่าเช่าบ้านครู	80,000,000	บาท
11. บำเหน็จ บำนาญครู	1,743,610,000	บาท
12. ศูนย์เด็กกรมการศาสนา	1,919,800,000	บาท
13. สูบน้ำด้วยไฟฟ้า	809,050,000	บาท
14. ประปาหมู่บ้าน	373,800,000	บาท
15. การจัดทำผังเมืองรวม	65,380,000	บาท
16. แผนปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม	1,709,370,000	บาท
17. แก้ปัญหาน้ำนครราชสีมา	526,020,000	บาท
18. พัฒนา อปท. กรณีเร่งด่วน	12,000,000,000	บาท
19. ยุทธศาสตร์ อปท.	2,999,950,000	บาท

รายงานภาวะการคลังท้องถิ่น

ปีงบประมาณ 2552

ในช่วงไตรมาสแรก ตุลาคม 2551 - ธันวาคม 2551

3. โครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

คณะกรรมการพิจารณาการขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายโครงการใช้เงินกู้เพื่อปรับปรุงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ได้จัดสรรเงินกู้ SAL ให้แก่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) เพื่อดำเนินการโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของ อปท. จำนวน 91,496,000 บาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายด้าน Hardware และด้าน Software ระบบบัญชี ดังนี้

(1) งาน Software ระบบบัญชี ได้ว่าจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาโปรแกรม Software ระบบบัญชี จำนวนเงิน 50,000,000 บาท

(2) งาน Hardware ระบบบัญชี ได้จัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ เครื่องแม่ข่าย คอมพิวเตอร์ เครื่องลูกข่ายระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และระบบ Call Center จำนวนเงิน 40,550,000 บาท

สถ. จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานการเงินด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของ อปท. (e-LAAS) ให้กับเจ้าหน้าที่ของ อปท. ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานคลัง และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานของ อปท. หัวหน้ากลุ่มงานการเงินและบัญชีและการตรวจสอบ และท้องถิ่นอำเภอ เริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2550 เสร็จสิ้นทุกแห่งในเดือนกันยายน 2551

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้ อปท. ซึ่งเข้ารับการฝึกอบรมแล้วดำเนินการนำฐานข้อมูลแต่ละระบบเข้าสู่ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ภายใน 2 สัปดาห์ นับตั้งแต่วันที่เดินทางกลับจากการฝึกอบรม

ขณะนี้กรมบัญชีกลางมีนโยบายพัฒนาระบบ GFMS เพื่อรองรับการเบิกจ่ายเงินของ อปท. (GFMS - GL) และรองรับงบประมาณจังหวัดโดย การเชื่อมโยงระบบ GFMS - GL กับ e-LAAS

สำหรับในดำเนินการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้ อปท. มีดังนี้

1. สถ. แจ้งยอดการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท.
2. อปท. จะต้องดำเนินการจัดซื้อ / จัดจ้าง และเบิกจ่ายเงินในระบบ e-LAAS ตามวงเงินที่ได้จัดสรร และเบิกเงินจนกว่าจะหมดยอดเงินจัดสรร
3. สถ. จะแจ้งเลขที่บัญชีเงินฝากของธนาคารกรุงไทยที่ อปท. รับโอนเงินภาษีจัดสรรจาก สถ. ให้กรมบัญชีกลาง และกรมบัญชีกลางจะโอนเข้าบัญชีเงินฝากดังกล่าว
4. ในระยะเริ่มแรกจะดำเนินการใน 3 จังหวัดนำร่อง คือ จังหวัดพิษณุโลก ฉะเชิงเทรา และสมุทรสาคร และจะดำเนินการให้ครบทุกจังหวัดในปี 2553

รายงานภาวะการคลังท้องถิ่น

ปีงบประมาณ 2552

ในช่วงไตรมาสแรก ตุลาคม 2551 - ธันวาคม 2551

4. การกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติ รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เพื่อกำหนดการแบ่งอำนาจหน้าที่และการจัดสรรรายได้ระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคกับ อบต. และระหว่าง อบต. ด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจที่เพิ่มขึ้นตามระดับความสามารถของ อบต. แต่ละรูปแบบ รวมทั้งกำหนดระบบการตรวจสอบประเมินผล โดยมีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทน อบต. และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีจำนวนเท่ากัน เป็นผู้นำดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ดังนั้น คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีคำสั่งที่ 13/2550 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2550 และมีคำสั่งที่ 4/2551 เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2551 แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรองศาสตราจารย์นิติ เศรษฐบุตร เป็นประธาน ทำหน้าที่ศึกษารูปแบบของการกระจายอำนาจให้แก่ อบต. ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และนำเสนอรูปแบบของกฎหมายแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบต. กฎหมายรายได้ท้องถิ่น กฎหมายจัดตั้ง กฎหมายเกี่ยวกับราชการส่วนท้องถิ่น และกฎหมายอื่น เป็นต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ 4 คณะ ได้แก่

1. คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ เป็นประธาน ทำหน้าที่ศึกษาและนำเสนอแนวทางในการกำหนดความสัมพันธ์ในการแบ่งอำนาจหน้าที่
2. คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจศึกษาและพัฒนากระบวนการรายได้ท้องถิ่น มีศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน ทำหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบรายได้ที่เหมาะสมของ อบต. แนวทางปรับปรุงรายได้ของ อบต. และโครงสร้างของกฎหมายรายได้ท้องถิ่น
3. คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจศึกษาและพัฒนากระบวนการบริหารงานบุคคลของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ เป็นประธาน ทำหน้าที่ศึกษารูปแบบของระบบการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับรูปแบบโครงสร้างของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย และเสนอโครงสร้างของกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

รายงานภาวะการคลังท้องถิ่น

ปีงบประมาณ 2552

ในช่วงไตรมาสแรก ตุลาคม 2551 - ธันวาคม 2551

4.1 การปรับปรุง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

4. คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจศึกษาารูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย เป็นประธาน ทำหน้าที่ ศึกษาารูปแบบ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวทางที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนด

เนื่องจากตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ให้จัดทำกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายรายได้ท้องถิ่น กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น และกฎหมายอื่นตามหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่แถลงนโยบายต่อรัฐสภา

คณะอนุกรรมการอำนวยการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรองศาสตราจารย์วินิตี เศรษฐบุตร เป็นประธาน ซึ่งมีหน้าที่คอยกำกับดูแลเนื้อหาารูปแบบและความสัมพันธ์ของกฎหมายให้มีความเชื่อมโยงกับกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ จึงได้มีนโยบายให้คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ทั้ง 4 คณะ เร่งดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายตามที่ได้มอบหมายให้แล้วเสร็จกำหนดภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รัฐบาลแถลงนโยบาย เพื่อจะได้นำเสนอต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ซึ่งในการดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าว ขณะนี้คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ทั้ง 4 คณะได้ยกร่างกฎหมายเสร็จเรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาในรายละเอียดเรียงตามแต่ละมาตราของร่างกฎหมายของคณะอนุกรรมการอำนวยการฯ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จก่อนวันที่ครบกำหนด ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2552

รายงานภาวะการคลังท้องถิ่น

ปีงบประมาณ 2552

ในช่วงไตรมาสแรก ตุลาคม 2551 - ธันวาคม 2551

4.2 ร่างกฎหมาย รายได้ท้องถิ่น

คณะกรรมการเฉพาะกิจศึกษาและพัฒนาระบบรายได้ท้องถิ่นในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดย ศ. พิเศษ สมชัย ฤชุพันธุ์ หนึ่งในสี่ของคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบรายได้และโครงสร้างของกฎหมายรายได้ท้องถิ่น เพื่อการยกร่างกฎหมายรายได้ท้องถิ่นให้เป็นไปตามข้อกำหนด ของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งมีสาระสำคัญของโครงสร้างของกฎหมายแบ่งเป็น 5 หมวด ประกอบด้วย หมวด 1 โครงสร้างรายได้ของ อปท. หมวด 2 อำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ หมวด 3 คณะกรรมการรายได้ อปท. หมวด 4 การจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. และหมวด 5 การคำนวณสัดส่วนรายได้ของ อปท.

ขณะนี้ได้นำเสนอร่างกฎหมายรายได้ท้องถิ่น เพื่อคณะกรรมการอำนวยการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาในเบื้องต้นในคราวประชุมคณะกรรมการอำนวยการปรับปรุงกฎหมายฯ ครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2551 และจะได้มีการพิจารณาทบทวนอีกครั้งในวันที่ 23 มกราคม 2552

ซึ่งล่าสุด คณะกรรมการอำนวยการฯ คณะกรรมการเฉพาะกิจศึกษาและพัฒนา ระบบรายได้ท้องถิ่น ได้ทำการแก้ไขในรายละเอียดของร่างกฎหมายว่าด้วยรายได้ท้องถิ่นตามข้อสังเกตของคณะกรรมการอำนวยการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้้นำเสนอร่างกฎหมายที่ปรับปรุงแล้วตามข้อเสนอแนะในการประชุมครั้งต่อไป

จัดทำโดย :-

ส่วนนโยบายการคลังท้องถิ่น

สำนักนโยบายการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เดือนมกราคม 2552